Onderwijs- en examenregeling
Opleiding Leraar Basisonderwijs

2026-2027

Informatie over de opleiding

Opleiding:	**Opleiding Leraar Basisonderwijs**
Rio nummer:	**34808**
Graad (NL/ EN):	**Bachelor**
Te voeren titel:	**BEd**
Accreditatiedata[1]:	**03-05-2022**

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 2 Bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs....3

Toelating tot de opleiding....3

Het onderwijs....4

De toetsen, beoordeling en inzage....6

Studiebegeleiding....8

Studieadvies....8

Examens....9

Kwaliteitsborging....9

Bijlage 1: Landelijke regeling Landelijke Reken- en Wiskundetoets voor Startbekwame Leraren in het Basisonderwijs....10

Bijlage 2: Onderwijs- en examenregeling landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen....11

Hoofdstuk 2 Bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs

Titel 1 Opleidingsdeel

Artikel 2.1 Opleidingsdeel

De opleiding kent de volgende drie opleidingsarrangementen:

a. Een voltijdopleiding (VTO)
b. Een duaal ingerichte voltijdse opleiding (DTO+, Praktijkpabo genoemd).
c. Een deeltijdopleiding (DTO)

Binnen de CHE wordt gesproken over opleidingsarrangement in plaats van de landelijk voor lerarenopleidingen gebruikte formulering opleidingsvariant of -route.

Dit opleidingsdeel is van toepassing op de flexibele voltijdse opleiding (VTO), de flexibele duale opleiding (DTO+, binnen de CHE PraktijkPabo genoemd) en de flexibele deeltijdse opleiding (DTO) van de Bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs zoals gestart vanaf het *cohort '24-'25.*

Voor de uitfaserende modulaire deeltijdse opleiding is de informatie uit hoofdstuk 15 van toepassing. Dit opleidingsdeel is eveneens niet van toepassing op cursisten die het zij-instroomtraject volgen. De informatie over het scholingstraject Zij-instroom is tot en met cohort '23-'24 te vinden in hoofdstuk 17 en vanaf cohort '24-'25 in hoofdstuk 25.

Titel 2 Toelating tot de opleiding

Artikel 2.2 Aanvullende bepalingen vooropleiding

Aspirant-studenten moeten vanaf 1 augustus 2015 voldoen aan landelijke toelatingseisen voor aardrijkskunde, geschiedenis én natuur & techniek.

Een aspirant-student voldoet aan deze eisen als hij:

1. In het bezit is van een afgeronde universitaire of hbo-opleiding.
2. In het bezit is van een vwo-diploma.
3. In het bezit is van een havo-diploma en eindexamen heeft gedaan voor de onderscheiden vakgebieden (voor natuur & techniek voldoet één van de vakken natuurkunde, biologie of natuur, leven en technologie).
4. In het bezit is van een vavo-certificaat havo voor de onderscheiden vakgebieden.
5. In het bezit is van een behaald MBO-keuzedeel Voorbereiding Pabo.

Voor de start van het eerste jaar van inschrijving aan de pabo heeft de aspirant-student één kans per vak om de toelatingstoetsen te maken. De aspirant-student is *verplicht* gebruik te maken van deze toetskans per vak. Als een toets wordt gehaald, dan voldoet de aspirant-student daarmee aan de extra toelatingseisen voor de pabo. Als de toetsen voor een of meerdere vakken nog niet zijn behaald, dan mag de aspirant-student beginnen met de pabo, maar moet de student in het eerste jaar van inschrijving alsnog voldoen aan de extra toelatingseisen voor de pabo. De student heeft hier dan nog twee toetskansen voor. Wordt in het eerste jaar van inschrijving niet voldaan aan deze nadere toelatingseisen door het behalen van de van toepassing zijnde toetsen, dan zal de student de opleiding moeten verlaten. Zie voor meer informatie https://www.goedvoorbereidnaardepabo.nl/

Artikel 2.3 Toelating tot hoofdfase (postpropedeutische fase)

Een student wordt toegelaten tot de hoofdfase wanneer hij voldoet aan de eisen genoemd in artikel 1.9. Indien van toepassing aangevuld met de eisen van artikel 2.4.

In navolging van artikel 1.9 (lid 1 en 2) wordt een aspirant-student met een propedeusecertificaat van een andere Nederlandse Opleiding Leraar Basisonderwijs toegelaten tot de hoofdfase van de opleiding. Het propedeusecertificaat geldt als vrijstelling voor het gehele onderwijsprogramma van de propedeutische fase.

Artikel 2.4 Voorkennisvereisten en overgangsdrempels

1. In aanvulling op artikel 1.9 zijn de volgende overgangsdrempels van kracht:

   A. Een student wordt per 1 september van het desbetreffende jaar door de examencommissie toegelaten tot de hoofdfase van de opleiding als in het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase indien voldaan is aan het volgende criteria (de studievoortgangsnorm, zie ook artikel 2.17):

   - Er zijn minimaal 45 studiepunten behaald (inclusief studiepunten verkregen vanuit vrijstellingen) volgens het studievoortgangsoverzicht in OSIRIS.

   Indien niet aan bovenstaande voldaan kan worden, omdat binnen OE2.1 of OE2.2 het werkplekdeel (WPL-wijzer) onvoldoende is, kan de student een uitgesteld BNSA aanvragen bij de examencommissie. De examencommissie bepaalt op basis van de aangedragen bewijslast en informatie van de instituutsopleider en de studentbegeleider of de student in de gelegenheid wordt gesteld om in de eerste tien weken in het volgende studiejaar het werkplekdeel te herkansen.

De toelating tot de hoofdfase wordt geaccordeerd door het instellingsbestuur als de student naast de studievoortgangsnorm ook voldaan heeft aan de nadere toelatingseisen door het behalen van de van toepassing zijnde landelijke toelatingstoetsen voor aardrijkskunde, geschiedenis en/of natuur & techniek (zie ook art. 2.2).

Uit deze overgangsdrempel is voor de studenten die het opleidingsarrangement DTO volgen alleen de accordering van het voldoen aan de nadere toelatingseisen (zie art. 2.2) van toepassing.

B. Toelating tot de Proeve van Bekwaamheid (OE8.1) binnen het flexibele curriculum:
Een student wordt in semesterprogramma 8 van het flexibele curriculum toegelaten tot de Proeve van Bekwaamheid wanneer aan het onderstaande criterium is voldaan:
Semester 1 t/m 6 + OE 7.1 moeten voldoende zijn afgerond en ingeschreven in Osiris. Hieronder vallen ook de landelijke kennisbasistoetsen Wiskunde en Nederlands en studiepunten verkregen vanuit vrijstellingen.

C. Toelating tot de Proeve van Bekwaamheid binnen het oude, niet flexibele curriculum VTO en PraktijkPabo (onderdeel van VM3.6):
Een student wordt toegelaten tot de Proeve van Bekwaamheid indien aan de volgende criteria is voldaan:
- Alle studiepunten van leerjaar 1 t/m 3 zijn behaald (t/m cursus 3.2).
- De landelijke kennisbasistoetsen Wiskunde en Nederlands zijn behaald
Wanneer een student in september 2026 tot de Proeve van Bekwaamheid toegelaten wil worden, dient de student op 1 september aan de hierboven beschreven eisen te voldoen.

Titel 3 **Het onderwijs**

Artikel 2.5 **Opleidingskwalificaties**

Het beroepsprofiel van de opleiding is gebaseerd op de landelijke bekwaamheidseisen voor leraren basisonderwijs, de landelijke kennisbases Pabo en het Diploma Christelijk Basisonderwijs (DCBO). Dit beroepsprofiel is binnen het curriculum herkenbaar uitgewerkt in de opleidingsbelofte, de vijf rollen van de leraar en de leeruitkomsten. De leeruitkomsten staan vermeld in het deel Onderwijsprogramma Opleiding Leraar Basisonderwijs van deze Onderwijs- en Examenregeling.

De leraar met impact

- *DCBO: Is in staat de eigen kernwaarden te benoemen en kan die verbinden aan eigen inspiratiebronnen en kernwoorden uit de christelijke traditie, zoals gerechtigheid en rentmeesterschap. Daarbij houdt de student rekening met verschillende levensbeschouwelijke opvattingen en is in staat om daarover te communiceren in een open dialoog.*

- *Beheerst de leerstof qua kennis en vaardigheden van het onderwijs, waardoor de student het onderwijs kan vormgeven, de relevantie kan uitleggen, uitvoeren, evalueren en bijstellen afgestemd op het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen.*

- *Heeft kennis van verschillende leer- en onderwijs theorieën welke de student kan aanvullen en verrijken en tevens in kan differentiëren om de ontwikkeling van het kind te bevorderen en recht doet aan de verschillen tussen kinderen. Daarnaast beheerst de student de benodigde vakdidactiek en kan deze op een passende manier toetsen.*

- *Kan groepsprocessen sturen en begeleiden door een veilig pedagogisch klimaat te scheppen waardoor de student oog heeft en recht doet aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van het kind, afgestemd met collega's, ouders en anderen die vanuit professionele verantwoordelijkheid bij het kind betrokken zijn.*

- *Levert een bijdrage aan (praktijkgerichte) onderwijskundige ontwikkelingen door kennis over ontwikkelingstheorieën en gedragswetenschappelijke theorie waarmee de student kritisch bijdraagt aan passend onderwijs voor elk kind.*

De vijf rollen van de leraar

- *Rol 1: De leraar als Waardengedreven professional*
Als Waardengedreven professional heeft de student een onderbouwde visie op onderwijs in relatie tot diversiteit in de samenleving, waarbij de student zich bewust is van en rekening houdt met de eigen identiteit, de identiteit van de school en de religieuze/ levensbeschouwelijke achtergronden van de kinderen.

- *Rol 2: De leraar als pedagoog*
Als pedagoog kan de student een veilig leerklimaat bieden en de ontwikkeling van kinderen stimuleren, waarbij rekening gehouden wordt met de basisbehoeften van de kinderen, bekijkend vanuit verschillende perspectieven in communicatie met collega's, ouders/ verzorgers en deskundigen.

- *Rol 3: De leraar als didacticus*
Als didacticus geeft de student planmatig onderwijs op maat, waarbij de student zicht heeft op en aansluit bij de onderwijs- en instructiebehoeften van het kind. Dit gebeurt in goede afstemming met de teamleden, kinderen en hun ouders/verzorgers.

- *Rol 4: De leraar als onderwijsontwerper*
  Als onderwijsontwerper kan de student, in co-creatie met leerlingen, collega's en/of externen duurzaam eigentijds onderwijs vanuit een gedeelde visie op onderwijs, ontwerpen, waarbij innovatie is gekoppeld aan actuele onderwijsontwikkelingen.

- *Rol 5: De leraar als teamspeler*
  Als teamspeler werkt de student vanuit een onderzoekende en nieuwsgierige houding samen met diverse partners, waarmee de student het leergesprek aangaat en vanuit innovatief vermogen bijdraagt aan het oplossen van complexe vraagstukken in het onderwijs.

Artikel 2.6 **Bijkomende studiekosten**

Bijkomende studiekosten worden gevraagd voor onderdelen uit het onderwijsprogramma die zodanig verweven zijn met de leerdoelen die voor de opleiding zijn gesteld dat het ontbreken van de excursie (in het geval van vrijwilligheid) teveel afbreuk zou doen aan één van die doelstellingen.

1. Bezoek Kinderboekenmuseum, onderwijseenheid 1.1, entreeprijs €10,00.
2. Bezoek Rijksmuseum, onderwijseenheid 1.2, entreeprijs €12,50.
3. Museumbezoek Catharijneconvent, Utrecht, onderwijseenheid 2.1
   - Individueel bezoek studenten: vanaf 17 jaar €7,00
   - Groepsbezoek studenten: vanaf 5 personen gratis

Artikel 2.7 **Inhoud opleiding en studielast cursussen**

Voor de inhoud van de opleiding (voltijd, deeltijd en duaal) en de studielast wordt verwezen naar het onderwijsprogramma (separaat gepubliceerd).

Artikel 2.8 **Opleidingsspecifieke volgordevoorwaarden en flexibiliseringsmogelijkheden**

Volgordevoorwaarden
De semesterprogramma's 1, 2 en 3 dienen opeenvolgend gevolgd te worden. Daarna kan de student afwijken van de basisvolgorde van de semesterprogramma's behoudens semester 8, die als afsluitend semester gevolgd dient te worden.

Flexibiliseringsmogelijkheden
De opleiding biedt studenten verschillende mogelijkheden om hun studiepad flexibel in te richten. Deze flexibilisering is bedoeld om beter aan te sluiten bij persoonlijke omstandigheden, leerbehoeften en ambities. De volgende opties zijn beschikbaar:

Flexibiliseringsopties per arrangement	VTO	DTO+	DTO
Overstappen van arrangement* per 1 september	✓*	✓	✓
Overstappen van arrangement* per 1 februari	Naar DTO	Naar DTO	Naar DTO
Versnellen door een of meerdere extra onderwijseenheden of een semesterprogramma extra te volgen (mits er sprake is van nominaal studeren, in geval van onderwijseenheden met een stagecomponent een positief advies van schoolopleider en instituutsopleider (of externe schoolopleider en er een organisatorisch en inhoudelijk haalbaar studieplan is opgesteld)	✓	✓	✓
Vertragen door niet het volledige semesterprogramma te volgen of een semester geen nieuw onderwijs te volgen (enkel in overleg met de studentbegeleider en dit kan gevolgen hebben voor de studieduur)	✓	✓	✓

** Het arrangement VTO kan gevolgd worden met een voltijd- of duale inschrijving, het arrangement DTO+ met een voltijd- of deeltijdinschrijving en het arrangement deeltijd met een deeltijdinschrijving.*

Artikel 2.9 **Invulling vrije minor**

Voor het verkrijgen van goedkeuring voor de gewenste samenstelling van de vrije minor door de examencommissie (zie artikel 1.13 lid 4) is een door de examinator geaccordeerd plan van aanpak voorwaardelijk. Zie voor de eisen aan dit plan van aanpak de toetsinformatie in de online leeromgeving.

Artikel 2.10 **Afstudeerrichtingen**

De opleiding kent alleen de afstudeerrichting Leraar Basisonderwijs.

Artikel 2.11 **Studieroutes**

1. *Eerder Verworven Kwalificaties*
   Aspirant-studenten die beschikken over een propedeuse van een andere Pabo, een diploma van een Ad-, hbo- of WO-opleiding komen in aanmerking voor vrijstellingen op basis van eerder verworven kwalificaties (EVK's). De afspraken hierover zijn vastgelegd in het Vrijstellingenbeleid EVK. Zie daarvoor de informatie vanuit de Examencommissie Leraar Basisonderwijs op Topdesk.
2. *Versneld voor de klas*
   Een Pabo-student die al reeds een hbo of universitaire opleiding heeft afgerond kan in aanmerking komen om versneld voor de klas te staan. Dit kan zowel een voltijd- als een deeltijdstudent zijn of een duale student. Voorwaarde is wel dat hij of zij semester 1 en 2 en de Landelijke reken- en wiskundetoets heeft afgerond. Vervolgens dient de student een schoolbestuur te vinden dat bereid is om de student een aanstelling te bieden. Het schoolbestuur, de student en de lerarenopleiding dienen vervolgens een tripartiete scholings- en begeleidingsovereenkomst te sluiten van maximaal twee jaar. De student moet de opleiding binnen deze tijd afronden. Indien dit niet wordt behaald, vervalt de tripartite overeenkomst en kan de student de opleiding met een nieuwe praktijkleerovereenkomst voortzetten. We volgen hierbij de regeling uit de kamerbrief extra acties tegen het lerarentekort.
3. *Maatwerkroute*
   Studenten met relevante werkervaring op HBO-niveau kunnen een portfolio opbouwen en een CriteriumGericht Interview aanvragen met twee assessoren. De assessoren adviseren de examencommissie over mogelijke vrijstellingen. Studenten die een overstap maken vanuit een verwante opleiding komen in aanmerking voor een maatwerktraject. De maatwerkdocent dient een advies in bij de examencommissie over mogelijke vrijstellingen. Betreft het slechts een enkel onderdeel van het curriculum, dan kan de student zelf contact zoeken met de examinator van het onderdeel voor een mogelijke vrijstelling. Vrijstellingen worden alleen verleend op basis van diploma's, certificaten, elders behaalde studiepunten voor aantoonbaar en vergelijkbare toetsinhouden of een eventueel EVC-rapport opgesteld door assessoren.

Titel 4 **De toetsen, beoordeling en inzage**

Artikel 2.12 **Toetsen, herkansingen en de overgangsregelingen**

1. De toetsvorm en het aantal te behalen studiepunten per onderwijseenheid staan vermeld in de online onderwijscatalogus.
2. De inschrijfmomenten, toetsmomenten en (indien toetsvorm opdracht) de vastgestelde inleverdata van de toetsen staan vermeld in de toetsplanning van het bewuste arrangement van de opleiding op Topdesk.
3. Studenten schrijven zichzelf in voor (her)toetsen.
4. Een opdracht, ingeleverd ná de vastgestelde inleverdatum, wordt niet meer nagekeken tijdens de betreffende toetsperiode en geldt als herkansing. Derhalve zal de opdracht pas nagekeken worden na de deadline van het inlevermoment van de herkansing.
5. Voor een aantal landelijke toetsen geldt een afwijkend aantal toetskansen. Zie artikel 2.13.
6. Indien er aantoonbaar sprake is van veroudering van getoetste kennis, inzicht en vaardigheden kan de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde toetsen vervallen.
7. Voor het oude curriculum VTO en PraktijkPabo en het oude modulaire curriculum DTO gelden in cursusjaar '26-'27 nog overgangsregelingen voor een beperkt aantal onderwijseenheden. Deze overgangsregelingen zijn te vinden onder de toetsplanningen op Topdesk.

Artikel 2.13 **Opleidingsspecifieke toetsafspraken**

1. Alle toetsen (kennistoetsen, opdrachten en assessments) worden binnen het VTO- en DTO+ (PraktijkPabo)-arrangement tweemaal aangeboden. Binnen het DTO-arrangement worden zes gelegenheden voor kennistoetsen aangeboden, zijn er vijf inlevermomenten voor opdrachten en worden assessments tweemaal per jaar aangeboden. Binnen alle arrangementen geldt dat studenten aan elke toets twee keer per jaar mogen deelnemen. Zie voor meer informatie en de toetsmomenten de toetsplanning van het bewuste arrangement van de opleiding op Topdesk.
2. Voor bepaalde toetsen gelden voorwaardelijke eisen. Indien van toepassing worden deze benoemd in de toetsinformatie in de digitale leeromgeving en/of (indien het een opdracht betreft) op het beoordelingsformulier.
3. Om transparantie en gelijke kansen te waarborgen, is het gebruik van Generatieve AI (GenAI) bij toetsen op de volgende wijze gereguleerd:

   Algemene bepaling
   Bij elke toets wordt het toegestane gebruik van Generatieve AI (GenAI) expliciet vermeld in de toetsopdracht en in Canvas aan de hand van de vermelding van het niveau:

   0. Niveau 0: De toets dient zonder gebruik van GenAI gemaakt te worden. De afname vindt plaats in een gecontroleerde setting (bijv. toetsmoment of lesmoment).

   1. Niveau 1: GenAI mag als hulpmiddel worden gebruikt, bijvoorbeeld voor het genereren van ideeën of het aanbrengen van structuur.

   2. Niveau 2: Het gebruik van GenAI is geïntegreerd in de toetsopdracht. Studenten worden expliciet gevraagd GenAI te gebruiken en de output te verwerken.

   Verantwoordingsplicht bij Niveau 1 en 2
   Studenten die GenAI gebruiken, zijn verplicht:
   a. te verantwoorden of en hoe GenAI is ingezet;
   b. de gehanteerde prompts toe te voegen aan de ingeleverde toets;

c. bronvermelding volgens de APA-richtlijn toe te passen;
d. verantwoordelijkheid te nemen voor het beoordelen en evalueren van alle door GenAI gegenereerde input.

Bijzondere bepalingen bij Niveau 2
Indien een student vanwege gewetensbezwaren geen gebruik wil maken van GenAI, kan in overleg met de examinator een alternatieve wijze worden afgesproken om de leeruitkomst aan te tonen.

AI-geletterdheid en kansengelijkheid
De opleiding investeert in het bevorderen van AI-geletterdheid van studenten om kansengelijkheid te waarborgen. Hierbij wordt de JUIST-richtlijn gehanteerd:

- Juistheid: Controleer de juistheid van AI-output (bestaan bronnen, feitelijke correctheid).
- Uniciteit: Verwijs correct naar interacties met AI (conform APA).
- Inzicht: Geef inzicht in hoe en waarom AI is gebruikt.
- Save: Bewaar interacties met AI voor eventuele vragen van examinator of examencommissie.
- Toets: Raadpleeg altijd de toetsinformatie over AI-gebruik in de leeromgeving en beoordelingsformulieren.

4. Voor de landelijke toelatingseisen (de van toepassing zijnde landelijke toelatingstoetsen aardrijkskunde, geschiedenis, en/of natuur&techniek) in het propedeutische jaar, geldt dat er in het eerste jaar van inschrijving twee toetskansen zijn om een voldoende resultaat te behalen. Daarnaast is de student verplicht deel te nemen aan één (diagnostische) toetskans per toelatingstoets die van toepassing is voor de student, *voor* de start van het studiejaar c.q. voor het eerste jaar van inschrijving. Zie voor meer informatie https://www.goedvoorbereidnaardepabo.nl/
5. Voor de Landelijke reken- en wiskundetoets in het propedeutische jaar, geldt dat er twee toetskansen per studiejaar zijn om een voldoende resultaat te behalen. Daarnaast wordt de student de mogelijkheid geboden deel te nemen aan een (diagnostische) toetskans *voor* de start van de studie c.q. het eerste jaar van inschrijving. Een student die de oude rekentoets Wiscat-pabo heeft behaald, maar de propedeuse nog niet heeft afgerond, en besluit om met ingang van studiejaar 2025-2026 of later over te stappen van de ene pabo naar de andere pabo, dan wel opnieuw te beginnen met de pabo, dient de nieuwe Landelijke reken- en wiskundetoets voor de pabo af te leggen. Zie voor meer informatie https://www.goedvoorbereidnaardepabo.nl/
   Studenten die voldoen aan de voorwaarden voor een positief bindend studieadvies (art. 2.4.1a), maar de RWT aan het einde van het eerste studiejaar nog niet hebben behaald, ontvangen een RWT-advies vanuit de vakgroep Rekenen en Wiskunde. In dit RWT-advies wordt de student erop gewezen dat:
   - het niveau van rekenvaardigheid essentieel is voor het vervolg van de opleiding en het beroep van leraar basisonderwijs;
   - het uitblijven van een voldoende resultaat voor de RWT studievertraging kan veroorzaken;
   - voortzetting van de opleiding zonder het vereiste rekenniveau risico's met zich meebrengt voor studiesucces.

   Het RWT-advies is niet bindend, maar wordt beschouwd als een waarschuwing met betrekking tot de studeerbaarheid en geschiktheid voor de opleiding t.a.v. het leergebied Rekenen.
6. Voor de landelijke kennisbasistoetsen Nederlands en Wiskunde gelden de volgende regels:
   - Er kan pas deelgenomen worden aan de landelijke kennisbasistoetsen Nederlands en Wiskunde als voldaan is aan de volgende criteria:
     - de student heeft het propedeutisch examen met goed gevolg afgelegd inclusief de landelijke Reken- en Wiskundetoets,
     - en de student beheerst alle onderdelen uit de kennisbasis en bevindt zich in het derde studiejaar (SP6).
   - Een student meldt zich bij de eigen opleiding digitaal aan voor deelname aan de kennistoets en ontvangt daarvan een bevestiging.
   - In het geval een aangemelde student niet deelneemt aan de toets dan geldt de aanmelding als een toetsdeelname.
   - De landelijke kennistoetsen worden op de hogeschool in digitale vorm afgenomen. Het afnamesysteem van de landelijke kennistoets beschikt over een faciliteit waardoor de lettergrootte en het contrast van het beeldscherm vergroot kunnen worden. Met inachtneming van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte kan via de examencommissie van de eigen hogeschool verzocht worden de tijdsduur van de toetsafname in het digitale afnamesysteem te verlengen. Het verzoek tot tijdsduurverlenging moet gelijktijdig met de aanmelding ingediend worden. Verdere verzoeken met betrekking tot vormen van doeltreffende toetsing dienen ook bij de examencommissie van de eigen hogeschool te worden ingediend.

   Zie voor meer informatie https://lkt.10voordeleraar.nl/ en de Onderwijs- en Examenregeling Landelijke toetsen lerarenopleidingen in de bijlage 2.
7. Nadat een student een kennistoets, zoals in het onderwijsprogramma beschreven, na driemaal te hebben afgelegd niet heeft behaald en er is minimaal één keer gebruik gemaakt van een toetsinzagemoment, kan de student een verzoek voor een alternatieve toetsvorm indienen bij de examencommissie. Dit verzoek moet voorzien zijn van een positief advies van de examinator en de studentbegeleider en/of adviseur studiesucces.
8. Indien een student vanaf semesterprogramma 3 door beperkte voortgang in het leren op de werkplek onderwijseenheden niet kan afronden, geldt een remedieerbeleid. Informatie hierover kan ingewonnen worden bij de instituutsopleider.

Artikel 2.14 **Bekendmaking toetsresultaten en toetsinzage**

1. De student kan binnen tien werkdagen na de bekendmaking van het toetsresultaat van een kennistoets *via Osiris-zaak* een aanvraag voor toetsinzage doen. Toetsinzages worden zo veel als mogelijk, collectief georganiseerd.
2. De student kan binnen tien werkdagen na de bekendmaking van het toetsresultaat van een opdracht of assessment in Osiris *via een e-mail* aan de examinator een aanvraag voor toetsinzage doen. Het *individuele* inzagemoment wordt tijdig gecommuniceerd met de student door de betreffende examinator.
3. De landelijke toelatingstoetsen (aardrijkskunde, geschiedenis, natuur&techniek) betreffen geen openbare examens, waardoor inzien van

de toets niet mogelijk is. Wel ontvangt de student via de Cito-portal en/of e-mail de uitslag en bij een negatief resultaat feedback op de toets. Zie voor meer informatie https://www.goedvoorbereidnaardepabo.nl/

4. Voor de landelijke kennisbasistoetsen Nederlands en Wiskunde gelden de volgende regels:

- Ten aanzien van de geldigheid van de uitslag van de landelijke kennistoetsen en de internationale taaltoetsen geldt artikel 7.10 lid 4 WHW.
- De opleiding ontvangt van 10voordeleraar uiterlijk 21 werkdagen na afloop van de toetsperiode een overzicht van de resultaten (inclusief een cijferlijst) van de studenten die hebben deelgenomen aan de toets. De opleiding deelt de student uiterlijk drie werkdagen nadat de hogeschool het overzicht van de resultaten van 10voordeleraar heeft ontvangen het behaalde cijfer mee. 10voordeleraar hanteert voor het bepalen van werkdagen en vakantieweken het schoolvakantieoverzicht, zoals dat jaarlijks wordt gepubliceerd op de website van de Rijksoverheid: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/schoolvakanties/. Zaterdagen en zondagen gelden niet als werkdag. De individuele uitslagen van de landelijke kennistoetsen Nederlands en Wiskunde worden bekend gemaakt via een e-mail van de betreffende examinator. Hierin staat vermeld voor welke datum en op welke wijze toetsinzage aangevraagd kan worden.
- Toetsinzage vindt plaats op de CHE in de vorm van een collectief inzagemoment (zie lid 1). De inzage vindt plaats in één van de computerlokalen onder examencondities. Er is een docent aanwezig om na de inzage eventuele vragen te bespreken.
- Beroep: studenten kunnen tegen de uitslag van de toets beroep aantekenen. Dat moet binnen zes weken na datum publicatie uitslag aan de student en wel bij de 'toegankelijke faciliteit' (ook wel 'loket' of 'klachtenloket' genoemd) van de eigen hogeschool conform de procedures en reglementen van de eigen opleiding.

Zie voor meer informatie de landelijke regeling in de bijlage 1.

Artikel 2.15 **Borging taalkwaliteit**

In de opleiding wordt toegewerkt naar een professionele taalvaardigheid passend bij niveau NLQF6. Dit is een belangrijke beroepscompetentie voor de leerkracht basisonderwijs. Er wordt in elk semester geïntegreerd aandacht besteed aan dit aspect van de ontwikkeling tot HBO-professional. De ontwikkeling van professionele taalvaardigheid is gekoppeld aan de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden, zoals de toepassing van de APA-richtlijnen bij het verwijzen naar bronnen in geschreven teksten. Ontwikkeling qua taalniveau wordt op de volgende manieren geborgd: In de opleiding worden op verschillende momenten taalvaardigheid als voorwaardelijke eis gesteld bij verschillende toetsmomenten, zodat studenten zicht krijgen op hun eigen niveau en ontwikkeling op dit vlak. De student die zich onvoldoende ontwikkelt, wordt dringend geadviseerd gebruik te maken van ondersteuningsmogelijkheden o.a. via het CHE-Talencentrum om toe te werken naar het vereiste niveau.

Titel 5 **Studiebegeleiding**

Artikel 2.16 **Doorstroming**

Studenten die door willen stromen naar een hbo- of wo-master kunnen hierbij advies en/of ondersteuning ontvangen van de decaan.

Titel 6 **Studieadvies**

Artikel 2.17 **Studievoortgangsnorm & waarschuwing voor een BNSA**

In aanvulling op artikel 1.34 waarschuwt de examencommissie een student voor een mogelijk bindend negatief studieadvies (W-BNSA) als de student NIET voldoet aan de volgende criteria:

- Na semester 1 is (uiterlijk op 1 april) zichtbaar in OSIRIS:
  - Minimaal 20 credits
- Halverwege semester 2 is (uiterlijk op 1 juni) zichtbaar in OSIRIS:
  - Minimaal 25 credits

De studenten die het opleidingsarrangement VTO en DTO+ volgen ontvangen op dezelfde momenten een bericht als het risico bestaat de opleiding niet te mogen vervolgen vanwege het niet behalen van de van toepassing zijnde landelijke toelatingstoetsen (aardrijkskunde, geschiedenis en/of natuur&techniek) en de landelijke Reken- en Wiskundetoets (RWT). Deze berichtgeving wordt namens het instellingsbestuur uitgevoerd door de examencommissie.

Voor studenten die het opleidingsarrangement DTO volgen wordt bovenstaande (waarschuwings)regeling alleen uitgevoerd voor de voor hen geldende onderdelen uit de in artikel 2.4 lid 1, te weten de landelijke Reken- en Wiskundetoets (RWT) en de landelijke toelatingstoetsen. Voor studenten gestart in september vinden de waarschuwingen uiterlijk plaats op op 1 april en 1 juni. Voor studenten gestart in februari is dit uiterlijk op 1 oktober en 1 december.

Artikel 2.18 **Studievoortgangsnorm: voorwaarden BNSA**

De examencommissie kan een bindend negatief studieadvies aan een student die het opleidingsarrangement VTO of DTO+ volgt, uitbrengen wanneer niet voldaan is aanéén of meerdere criteria zoals genoemd in artikel 2.4 lid 1A (de studievoortgangsnorm). Voor een student die het opleidingsarrangement DTO volgt is de studievoortgangsnorm en het daaraan gekoppelde bindend studieadvies niet van toepassing.

Titel 7 Examens

Artikel 2.19 Propedeusediploma

Studenten ontvangen hun propedeusediploma als zij voldoen aan de volgende eisen:
- Alle (60) credits behorende bij het propedeutisch onderwijsprogramma zijn behaald;
- De Landelijke reken- en wiskundetoets en de van toepassing zijnde landelijke toelatingstoetsen zijn behaald.

Artikel 2.20 Regels omtrent afstuderen

Studenten die willen afstuderen kunnen zich aanmelden voor de op de jaaragenda aangegeven afstudeermomenten. Jaarlijks vinden, afhankelijk van het aantal afstudeerders een of twee afstudeerceremonies plaats waarin de mogelijkheid geboden wordt tot het afleggen van de lerareneed.

Artikel 2.21 Onderdelen van het afstuderen

Het afstuderen bestaat uit de volgende onderwijseenheden:

- OE8.1 Proeve van Bekwaamheid
- OE8.2 Onderzoek
- OE8.3 Professionele Identiteit

Zie voor nadere informatie de Onderwijscatalogus en/of de toetsinformatie in Canvas.

Titel 8 Kwaliteitsborging

Artikel 2.22 Evaluatie van het onderwijs

Het onderwijs wordt aan het einde van het semester geëvalueerd, onder andere door middel van een enquête die door de studenten kan worden ingevuld, gesprekken met studenten en een evaluatiemoment met de programmaleiders. De uitkomsten van de enquête, het evaluatiemoment, de toetsrendementen en de ervaringen van de docenten leiden tot een verbeterplan. Dit plan wordt teruggekoppeld aan de studenten door middel van publicatie in de digitale leeromgeving. Het curriculumteam bespreekt ieder semester de verbeterplannen om zicht te krijgen op curriculaire wijzigingen. Deze bevindingen vormen waar nodig input voor verbeteracties in het lopende studiejaar en het volgende jaarplan.

Bijlage 1: Landelijke regeling Landelijke Reken- en Wiskundetoets voor Startbekwame Leraren in het Basisonderwijs

Inleiding

Om startbekwame leraren in het basisonderwijs op te leiden, is een solide reken- en wiskundebasis essentieel. Met de invoering van de Landelijke reken- en wiskundetoets wordt beoogd om een eenduidig en hoog niveau van rekenvaardigheid te waarborgen voor alle pabo-studenten. Deze toets vervangt de WisCAT en heeft een uniforme landelijke cesuur, waarmee de consistentie en objectiviteit van de beoordeling wordt versterkt.

Belang van de Landelijke Reken- en Wiskundetoets

De nieuwe toets stelt het 3F-niveau van studenten vast en is daardoor een betrouwbare voorspeller voor het succesvol behalen van de Landelijke Kennistoets Wiskunde (LKT Wiskunde), een essentiële eindtoets aan de pabo. Het niet halen van de cesuur op de reken- en wiskundetoets voor pabo, blijkt vaak een aanwijzing voor onvoldoende rekenvaardigheid om de Landelijke Kennistoets Wiskunde te halen. Hierdoor wordt de toets een cruciaal instrument om het basisniveau van aankomende leraren te waarborgen en geldt het behalen van de toets als voorwaarde om deel te kunnen nemen aan de LKT Wiskunde. Daarnaast geeft de uitslag van de toets goed zicht op het eigenvaardigheidsniveau van de student en de domeinen waarop de student zich nog verder dient te ontwikkelen.

Landelijke afspraken rondom de reken- en wiskundetoets (vanaf studiejaar 2025-2026)

Voor de geloofwaardigheid en het draagvlak van de toetsresultaten is het essentieel dat alle pabo's hetzelfde beleid hanteren. Voor alle pabo's gelden daarom de volgende afspraken als het gaat om de Landelijke reken- en wiskunde toets

- De door Cito vastgestelde cesuur is bepalend voor het behalen van de toets.
- Studenten krijgen één kans voor deelname aan de toets vóór de start van de pabo. Als de toets niet behaald wordt voor de start van de studie, heeft iedereen twee kansen in het eerste jaar van inschrijving.
- Op basis van de uitslag van de toets bieden de pabo's gerichte ondersteuning en ontvangen studenten die de toets nog niet behaald hebben een studieadvies.
- Het behalen van de Landelijke Reken- en wiskundetoets is voorwaardelijk voor deelname aan de Landelijke Kennistoets Wiskunde.

Conclusie

De Landelijke reken- en wiskundetoets draagt direct bij aan de kwaliteit van het basisonderwijs door toekomstige leraren met voldoende rekenvaardigheid op te leiden. Het handhaven van landelijke afspraken over deelname en uitvoering van deze toets is essentieel voor de betrouwbaarheid van onze onderwijssystemen en voor het opleiden van competente, startbekwame leraren.
Door de Landelijke reken- en wiskundetoets in combinatie met de Landelijke Kennistoets Wiskunde en een aantal landelijke afspraken, borgen de pabo's dat alle studenten die een pabo-diploma beschikken over een eenduidig en hoog niveau van rekenvaardigheid. Op deze manier staan de pabo's garant voor het rekenvaardigheidsniveau van startbekwame leraren.

Bijlage 2: Onderwijs- en examenregeling landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen

Onderwijs- en examenregeling landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen, *hierna ook te noemen:* Regeling landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen
Studiejaar 2026 – 2027

Onderdeel 1 (Algemeen: geldt voor opleidingen tot leraar voortgezet onderwijs en leraar basisonderwijs, hierna ook te noemen tweedegraadslerarenopleidingen en pabo)

Inleiding
De hogescholen met lerarenopleidingen ontwikkelen onder de naam programma *10voordeleraar* gezamenlijk kennisbases en kennistoetsen.
Het programmabureau *10voordeleraar* (onderdeel van de Vereniging Hogescholen) is door de lerarenopleidingen belast met de organisatie rond de kennisbases, toetsvragen, de landelijke kennistoets, de totstandkoming van de uitslag en de rapportage over de uitslag. De landelijke kennistoetsen worden op de hogescholen afgenomen. De hogescholen met lerarenopleidingen en het programmabureau *10voordeleraar* zorgen samen met externe deskundigen ervoor dat de landelijke kennistoetsen objectief en betrouwbaar zijn.

Om te zorgen dat studenten en cursisten, bij welke hogeschool zij hun opleiding ook volgen, dezelfde kansen hebben, hanteren alle hogescholen dezelfde regels zoals opgenomen in deze *Regeling landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen*. Hierin staan de relevante regels voor studenten en cursisten met betrekking tot aanmelding, deelname, uitslag en voorwaarden.
Een belangrijke verdere uitwerking van de *Regeling landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen* vormt de **toetsgids**. Hierin staan bepalingen inzake de publicatie van toets- en inzagedata, inhoud van de landelijke kennistoets, voorbereiding, regels en instructies bij afname, onregelmatigheden en fraude. Deze toetsgids wordt per studiejaar voor elk vak gepubliceerd op https://lkt.10voordeleraar.nl.

Voor de landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen gaan de bepalingen van de *Regeling landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen* boven de regels die gelden voor de overige toetsen van de opleiding.

Met betrekking tot deze *Regeling landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen* is een bindingsbesluit genomen in de algemene vergadering Vereniging Hogescholen van 24 april 2026.

Regels voor aanmelding, deelname en uitslag
1. Een student meldt zich bij de eigen opleiding digitaal aan voor deelname aan de kennistoets en ontvangt daarvan een bevestiging.
2. In het geval een aangemelde student niet deelneemt aan de toets dan geldt de aanmelding als een toetsdeelname.
3. De landelijke kennistoetsen worden op de hogeschool in digitale vorm afgenomen.
   Het afnamesysteem van de landelijke kennistoets beschikt over een faciliteit waardoor de lettergrootte, de lichtheid/donkerte en het contrast van het beeldscherm aangepast kunnen worden.
   Via de examencommissie van de eigen hogeschool kan verzocht worden de tijdsduur van de toetsafname in het digitale afnamesysteem te verlengen. Het verzoek tot tijdsduurverlenging moet gelijktijdig met de aanmelding ingediend worden.
   Verdere verzoeken met betrekking tot vormen van doeltreffende toetsing, inclusief het verzoek tot gebruikmaking van de verklankings-/voorlees mogelijkheid, dienen ook bij de examencommissie van de eigen hogeschool te worden ingediend.
4. Ten aanzien van de geldigheid van de uitslag van de landelijke kennistoetsen en de internationale taaltoetsen geldt artikel 7.10 lid 4 WHW.
5. De opleiding ontvangt van *10voordeleraar* uiterlijk 21 werkdagen na afloop van de toetsperiode een overzicht van de resultaten (inclusief een cijferlijst) van de studenten die hebben deelgenomen aan de toets. De opleiding deelt de student uiterlijk drie werkdagen nadat de hogeschool het overzicht van de resultaten van *10voordeleraar* heeft ontvangen het behaalde cijfer mee. *10voordeleraar* hanteert voor het bepalen van werkdagen en vakantieweken het schoolvakantieoverzicht, zoals dat jaarlijks wordt gepubliceerd op de website van de Rijksoverheid: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/schoolvakanties/. Zaterdagen en zondagen gelden niet als werkdag.
6. De inzage vindt plaats via een vast protocol op de eigen hogeschool op data die door het programmabureau *10voordeleraar* worden vastgesteld en worden doorgegeven aan de hogeschool. De reiskosten voor de inzage komen voor rekening van de student.
7. Beroep: studenten kunnen tegen de uitslag van de toets beroep aantekenen. Dat moet binnen zes weken na datum publicatie uitslag aan de student en wel bij de 'toegankelijke faciliteit' (ook wel 'loket' of 'klachtenloket' genoemd) van de eigen hogeschool conform de procedures en reglementen van de eigen opleiding.

Regeling landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen
Onderdeel 1b (Specifiek: geldt voor de opleiding tot leraar basisonderwijs, hierna pabo)

Vooraf:

1. Voor **Wiskunde** en **Nederlands** geldt het volgende: de vakdidactische en vakinhoudelijke kennis waarover de startbekwame docent moet beschikken is vastgelegd in de kennisbasis die landelijk is overeengekomen.
2. Per studiejaar zijn er meerdere toetsrondes. De hogescholen die de opleiding tot leraar basisonderwijs aanbieden, zijn verplicht voor studenten deelname aan minimaal twee toetsrondes in een studiejaar te faciliteren. Toetsdata worden voor aanvang van het studiejaar gepubliceerd.

Artikel 1

Voor **Wiskunde** en **Nederlands** geldt dat een landelijke kennistoets onderdeel uitmaakt van de opleiding.
Aan iedere kennistoets is ten minste één studiepunt verbonden.

Artikel 2

Aan deze toets moeten alle studenten en cursisten meedoen die vanaf het studiejaar 2011-2012 ingestroomd zijn. Voor studenten die voor 2011-2012 zijn gestart met de betreffende opleiding, maar hun inschrijving bij een opleiding hebben onderbroken door uitschrijving, geldt de datum van hernieuwde inschrijving als datum van instroom.

Artikel 3

Lid 1

Er kan pas deelgenomen worden aan de landelijke kennistoets:

a. als de student het propedeutisch examen met goed gevolg heeft afgelegd en;
b. als de student alle onderdelen uit de kennisbasis beheerst en zich (voor nominale voltijd- en deeltijdstudenten) in het derde studiejaar bevindt.

Lid 2

a. Opleidingen kunnen van lid 1 b) afwijken, als kan worden aangetoond dat nominale voltijd- en deeltijdstudenten alle studiepunten die betrekking hebben op de kennisbasis, met uitzondering van het studiepunt voor de landelijke kennistoets, hebben behaald, en deze studiepunten in het cijferregistratiesysteem van de studentenadministratie zijn verwerkt.
b. Nominale voltijd- en deeltijdstudenten die door de opleiding overeenkomstig lid 2a in het tweede studiejaar worden aangemeld, kunnen deelnemen aan de toetsperiode in mei/juni en/of augustus, indien de hogeschool deze periode aanbiedt. Bij deelname in augustus wordt geen tweede toetsdeelname voor deze landelijke kennistoets aangeboden in hetzelfde studiejaar. De eerstvolgende landelijke kennistoets van het volgende studiejaar waar de student aan deelneemt, geldt als eerste toetsdeelname van het derde studiejaar en niet als tweede toetsdeelname van de landelijke kennistoets van het tweede studiejaar.

Lid 3

Wanneer de opleiding geen propedeutisch examen kent, geldt lid 1a van dit artikel niet.

Artikel 4

De studenten vermeld in artikel 2 mogen vanaf het derde studiejaar, mits voldaan is aan de voorwaarden voor deelname zoals gesteld in artikel 3, per studiejaar maximaal twee keer deelnemen aan de landelijke kennistoets. Het meenemen van deelnamemogelijkheden naar een volgend studiejaar is niet mogelijk.